

معنای کلمه حجاب در متون اسلامی

ارسال شده توسط root در بهمن ۳/۱۱/۳۹۳۱ - ۳۱:۹۰

دسته بندی:

[مذهبی \[1\]](#)

معنای حجاب از نظر لغت: 1- پرده 2- رادع 3- مانع 4- سد. 5- حائل بین دو چیز می‌باشد که این چند معنا همه برگشت به حائل حسی میان دو جزء می‌کند و یا می‌توان گفت به معنای هر حائلی و اعم از حسیو غیر حسی می‌باشد یعنی، "کل ستر مطلوبک عن عینک فهو حجاب" هر چیزی که بین تو و بین آنچه دوست داری حائل شود، آن حجاب است، چه مادی و حسی باشد و چه نادیدنی و معنوی.

معنای کلمه حجاب در متون اسلامی

پرسش:

کلمه حجاب در متون اسلامی به چه معنا می‌باشد؟

پاسخ:

معنای حجاب از نظر لغت: 1- پرده 2- رادع 3- مانع 4- سد. 5- حائل بین دو چیز می‌باشد که این چند معنا همه برگشت به حائل حسی میان دو جزء می‌کند و یا می‌توان گفت به معنای هر حائلی و اعم از حسیو غیر حسی می‌باشد یعنی، "کل ستر مطلوبک عن عینک فهو حجاب" هر چیزی که بین تو و بین آنچه دوست داری حائل شود، آن حجاب است، چه مادی و حسی باشد و چه نادیدنی و معنوی. [1]

حجاب در آیاتی از قرآن بمعنی حائل و پرده حس و مادی به کار رفته است مانند:

آیه «وَ إِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسَأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ» و هنگامی که چیزی از وسایل زندگی را (بعنوان عاریت) از آنان [= همسران پیامبر] می‌خواهید از پشت پرده بخواهید؛ این کار برای پاکی دل‌های شما و آنها بهتر است [2]!

و در آیاتی دیگر بمعنی حائل و ستر معنوی و نوری آمده است مانند:

آیه «وَ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بآيَاتِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ» [3] و شایسته هیچ انسانی نیست که خدا با او سخن گوید، مگر از راه وحی یا از پشت حجاب، یا رسولی می‌فرستد و بفرمان او آنچه را بخواهد وحی می‌کند؛ چرا که او بلندمقام و حکیم است!

کلمه حجاب در بعض احادیث به معنی حائل و ستر معنوی و نوری آمده است، مانند «: ان لله سبعین الف حجاب من نور و ظلم» به تحقیق برای پروردگار هفتاد هزار حجاب از نور و ظلمت است.

باز در حدیث دیگر می‌فرماید: «ان الله احتجب عن العقول كما احتجب عن الابصار و ان الملكة الأعلى يطلبونه كما يطلبون انتم» به تحقیق خداوند به عقل شما نمی‌گنجد همان طور که به دید شما نمی‌آید و.. [4]

کلمه حجاب در اشعار شعرای فارسی زبان: [5]

امام ره [6]

حجاب از چهره دلدار ما باد صبا بگرفت چو من هر کس بر او یک دم نظر افکند مجنون شد

حافظ:

حجاب چهره جان می شود غبار تنم خوشا دمی که از این چهره پرده برفکنم

(بمعنی پرده)

شجاع کاشانی:

اگر حجاب کنی از خدا فرشته شوی چنین که میکنی از مردمان حجاب اینجا

(بمعنی حیا)

رودکی:

به حجاب اندرون شود خورشید چون تو گیری از آن دو لاله حجب (بمعنی پرده)

حافظ:

تو خود حجاب خودی حافظ از میان برخیز خوشا کسی که در این راه بی حجاب رود (بمعنی پرده)

عطار:

ما در این ره حجاب خویشتیم و نه روی تو در مقابل ماست

(بمعنی حائل و ستر معنوی)

صائب:

صد بار تا زیوست نیائی برون چو مار چشم تو بی حجاب نیافتد بروی ماه

(بمعنی حجاب معنوی)

معنای حجاب از نظر عرفا:

حجاب در اصطلاح عرفا عبارت است از انطباق صور کائنات در قلب (قلب انسان را مادیات پر کند) بنحوی که مانع از تجلی نور حق گردد. حجاب در نزد عارفان به حجابهای نورانی و ظلمانی تقسیم می‌شود و این نیز گرفته شده از روایات نبوی(ص) و ائمه معصومین علیهم السلام است. حجب ظلمانی در عالم جسمانی است و حجب نورانی در ماوراء الطبیعه که مجرداتند، می-باشد.

این حجابها آدمی را از مشاهده ملکوت و جمال حق که کمال حقیقی است، باز می‌دارد. پس انسان سالک برای وصول به شمس حقیقت باید از این حجابها خلاصی باید. تا فانی در حق و باقی در حق گردد.[7]

حضرت امام راحل «ره» می‌فرماید: «اول شرط تحقق سیر الی الله، خروج از بیت مظلّم نفس و خودی و خود خواهی است. چنانچه در سفر حسی عینی تا انسان به منزل و جایگاه خویش است، هر چه گمان مسافرت کند بگوید من مسافرم، مسافرت تحقق پیدا نکند، مگر به خروج از منزل و اختفای آثار بد، همین طور این سفر عرفانی الی الله و مهاجرت شهودی، تحقق پیدا نکند مگر به خروج از بیت مظلّم نفس و اختفای آثار آن. تا جولان تعینات و دعوت اذان کثرت در کار است، انسان مسافر نیست، گمان مسافرت است و دعوی سیر و سلوک است، قال الله تبارک و تعالی: .. وَ مَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ ثُمَّ يَدْركَهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ.. [8] [9]» (..و هر کس بعنوان مهاجرت به سوی خدا و پیامبر او، از خانه خود بیرون رود، سپس مرگش فرا رسد، پاداش او بر خداست..)

مانع از سیر و سلوک:

..مانع از وصول و رسیدن به قرب خداوند، حرکت نکردن و به راه نیافتادن است و مانع از حرکت نکردن، اراده نکردن است و مانع از اراده نکردن، عدم ایمان است و سبب عدم ایمان، هدایت نشدن است.[10]

و کسی که اراده سیر و سلوک می‌نماید، شرط اولش این است که سدها و حجاب‌های بین خودش و خدای خودش را برطرف کند، و سدها مال و تعصب و جاه که توأم با معصیت باشد، می‌باشد.[11]

[1] - لغت نامه دهخدا، لغت حجاب.

[2] -سوره احزاب، آیه 53. یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرٍ نَاظِرِينَ إِنَاهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنْكِحُوا زَوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا : ای کسانی که ایمان آورده‌اید! در خانه‌های پیامبر داخل نشوید مگر به شما برای صرف غذا اجازه داده شود، در حالی که (قبل از موعد نیاید و) در انتظار وقت غذا ننشینید؛ اما هنگامی که دعوت شدید داخل شوید؛ و وقتی غذا خوردید پراکنده شوید، و (بعد از صرف غذا) به بحث و صحبت ننشینید؛ این عمل، پیامبر را ناراحت می‌نماید، ولی از شما شرم می‌کند (و چیزی نمی‌گوید)؛ اما خداوند از (بیان) حق شرم ندارد! و هنگامی که چیزی از وسایل زندگی را (بعنوان عاریت) از آنان [= همسران پیامبر] می‌خواهید از پشت پرده بخواهید؛ این کار برای پاکی دل‌های شما و آنها بهتر است! و شما حق ندارید رسول خدا را آزار دهید، و نه هرگز همسران او را بعد از او به همسری خود درآورید که این کار نزد خدا بزرگ است!

[3] -سوره شوری، آیه 51.

[4] -دائرة المعارف تشیع، ج 6، ص 81.

[5] - لغت نامه دهخدا، کلمه حجاب.

[6] -ص 57، محرم راز

[7] -دائرة المعارف تشیع، ج 6، ص 81.

[8] -سوره نساء آیه 100 وَ مَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَافًا كَثِيرًا وَ سَعَةً وَ مَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ ثُمَّ يَدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا : کسی که در راه خدا هجرت کند، جاهای امن فراوان و گسترده‌ای در زمین می‌یابد. و هر کس بعنوان مهاجرت به سوی خدا و پیامبر او، از خانه خود بیرون رود، سپس مرگش فرا رسد، پاداش او پر خداست؛ و خداوند، آمرزنده و مهربان است.

[9] -چهل حدیث امام «ره»، ص 625.

[10] -احیاء العلوم، ج 3، ص 80.

[11] -احیاء العلوم، ج 3، ص 81.

کلمات کلیدی:

[حجاب](#) [2]

[عفاف](#) [3]

[مذهب](#) [4]

Source URL:

http://njavan.ir/content/%D9%85%D8%B9%D9%86%D8%A7%DB%8C-%DA%A9%D9%84%D9%85%D9%87-%D8%AD%D8%AC%D8%A7%D8%A8-%D8%AF%D8%B1-%D9%85%D8%AA%D9%88%D9%6-%D8%A7%D8%B3%D9%84%D8%A7%D9%85%DB%8C?qt-main_menu=0

Links

[1] <http://njavan.ir/mazhabi>

[2]

<http://njavan.ir/%DA%A9%D9%84%D9%85%D8%A7%D8%AA-%DA%A9%D9%84%DB%8C%D8%AF%DB%8C/%D8%A>

D%D8%AC%D8%A7%D8%A8

[3]

<http://njavan.ir/%DA%A9%D9%84%D9%85%D8%A7%D8%AA-%DA%A9%D9%84%DB%8C%D8%AF%DB%8C/%D8%B9%D9%81%D8%A7%D9%81>

[4]

<http://njavan.ir/%DA%A9%D9%84%D9%85%D8%A7%D8%AA-%DA%A9%D9%84%DB%8C%D8%AF%DB%8C/%D9%85%D8%B0%D9%87%D8%A8>